

Wandelroute Nationaal Park Drents-Friese Wold, Diever

Waar: [Nationaal Park Drents-Friese Wold](#)

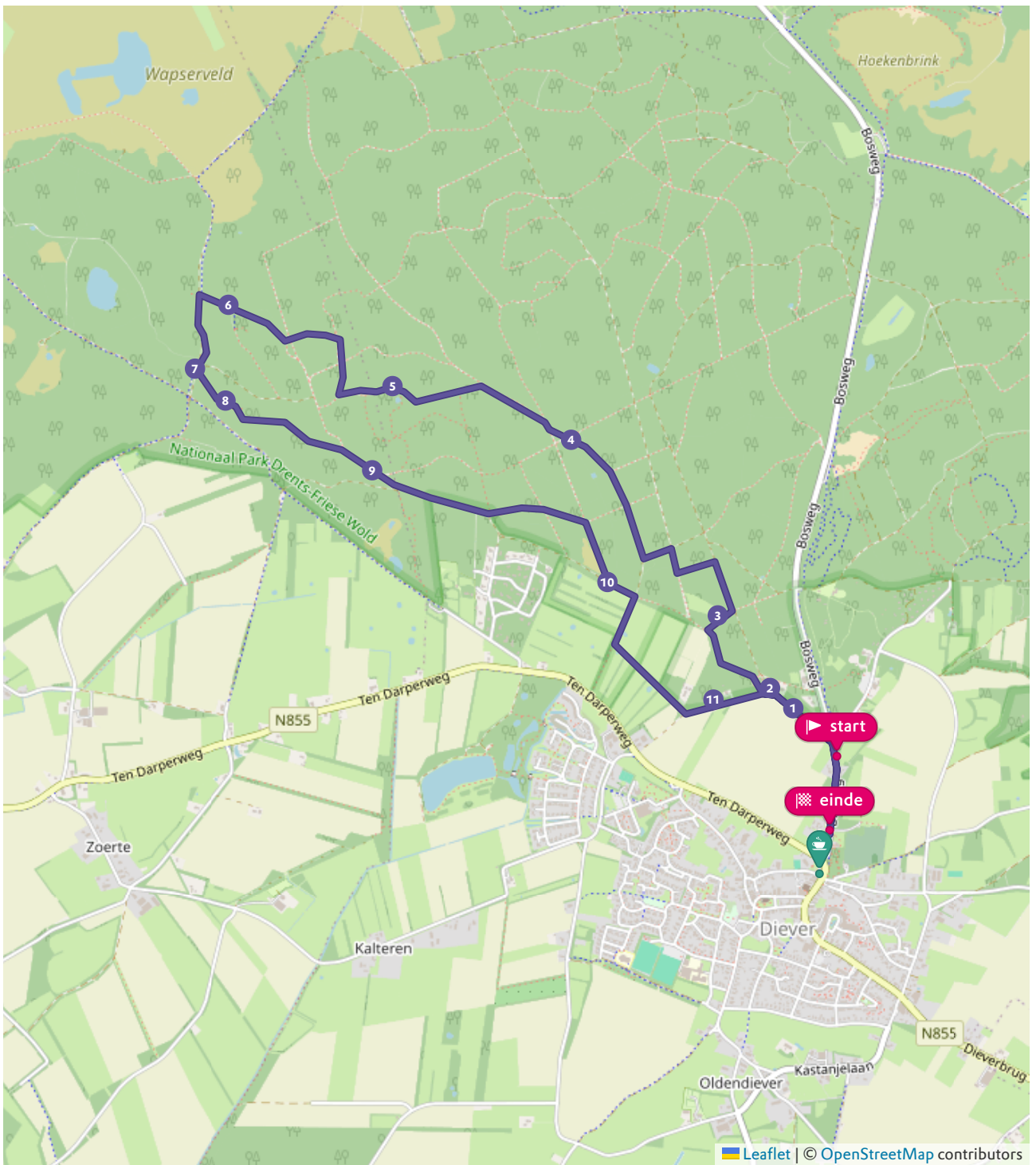

 2 uur 46 8,3 km

Over de route

Gevarieerde wandeling door bossen en langs de kraaiheide van landgoed Berkenheuvel. Loop langs een bospoel, het onderduikershol, vochtige weilanden met houtwallen en een landhuis. De route is met gele routeplaatjes gemarkeerd.

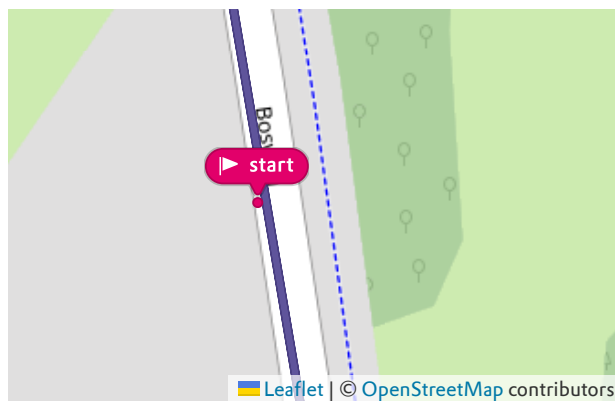
Kaart

Waar kun je starten

Parkeerplaats Toeristisch Informatiepunt Westervelde

📍 Bosweg 2a, 7981 LE Diever (DR)

Wat kom je onderweg tegen?

1. Beschermd dorpsilhouet Diever

Sommige oude Drentse dorpen hebben rondom de dorpskern nog prachtig glooiende akkers. Diever, met één van de oudste kerken van Drenthe, heeft de titel 'beschermd dorpsgezicht'. Vanaf de Noordes heb je goed zicht op het dorp en begrijp je meteen waarom het deze titel verwierf. De boeren uit deze omgeving brachten eeuwenlang schapenmest naar de Noordes. Zo is uiteindelijk de bolling ontstaan en werd hier op de akkers graan verbouwd.

2. Landgoed Berkenheuvel

Via een smal paadje loop je landgoed Berkenheuvel in. Dit bos is ruim een eeuw geleden aangeplant door landgoedeigenaar A.C. van Daalen. Hij koos vooral dennen, omdat daar geld mee te verdienen was. Dennenhout werd in die tijd in de mijnen gebruikt om schachten mee te stutten. Wist je dat dennenhout de bijzondere eigenschap heeft dat het eerst kraakt voordat het echt breekt? Een prima alarmsysteem. A.C. van Daalen is in deze streek vooral bekend geworden als eigenaar van het landgoed Berkenheuvel en als bestrijder van de stuifzanden. De stuifzanden in deze omgeving waren vooral ontstaan door te intensieve begrazing. Van Daalen bestreed het zand onder meer door wallen aan te leggen, berken te planten en dennen te zaaien.

3. Monument A.C. van Daalen

Op het monument van A.C. van Daalen, dat je op deze wandeling tegen komt, staat: 'hier verrees uit stuivend zand en ledig aard, een lachend paradys'. Met deze zuil uit 1925, werd herdacht dat het landgoed Berkenheuvel 35 jaar er voor in bezit kwam van de familie Van Daalen. Hij is belangrijk geweest voor de ontwikkeling van het huidige natuurgebied.

4. Tapijt van kraaiheide

Nergens in Nederland ligt op de bosbodem zo'n uitgestrekt tapijt van kraaiheide als hier. Deze heidesoort slaagt er in onder de grove dennen voldoende licht te vangen. Wist je dat kraaiheide in april en mei prachtig paars bloeit? De meeste andere heidesoorten zoals dopheide bloeien in de maand augustus.

5. Bospoel

De eigenaren van het landgoed waren menig zondag bij de bospoel te vinden. Stel je eens voor dat ze hier met hun koets aan kwamen rijden en heerlijk gingen picknicken op een zomerse dag. Zo'n waterpartij trekt allerlei leven aan. Naast veel groene kikkers en kleine watersalamanders in en onder water, zie en hoor je hier ook veel zangvogels, zoals bijvoorbeeld de tuinfluiter, die de poel even opzoeken om een lekker verfrissend bad te nemen. Luister eens goed, misschien hoor je dit geluid wel.

6. Onderduikershol 'De Wigwam'

Het Nationaal Park Drents Friese Wold heeft een bewogen geschiedenis. Hier ligt het befaamde onderduikershol 'De Wigwam'. Gedurende de oorlogsjaren 1940 – 1945 hielden onderduikers zich hier schuil voor de Duitse bezetter. De ruimte werd gestut door balken en wanden van houten paaltjes en is in latere jaren gerestaureerd. Helaas ontdekte een Duitse soldatencommando de schuilplaats en vonden uiteindelijk acht mannen de dood. Vlakbij het onderduikershol is een gedenkplaat die herinnert aan de geschiedenis van 'De Wigwam'. Loop de ruimte eens binnen en laat je ogen wennen aan het donker, kun je je voorstellen dat hier maandenlang mensen hebben geleefd? Moeilijk voor te stellen he?

7. Hazelwormen op paden

Met een beetje geluk zie je op warme voorjaarsdagen in het bosgedeelte zo maar ineens een hazelworm op het pad liggen te zonnen. Ze lijken een beetje op grote regenwormen, maar behoren tot de familie van de hagedis. Behalve hazelwormen, voelt ook de heikikker zich hier goed thuis. Hij zet in het voorjaar eiklompjes af in één van de vele poelen die je tegenkomt. Wist je dat de mannetjesheikikker in het voorjaar tijdens de paartijd een in-en-in blauwe kleur krijgt?

8. Berken en eiken verdringen kraaiheide

In dit deel van Berkenheuvel blijkt dat de mat van kraaiheide een tijdelijke zaak is. Krijgt de natuur de vrije hand, dan verschijnen er berken en eiken. De eik komt meestal niet zomaar uit zichzelf. Grote kans dat de jonge eiken zijn gekiemd uit vergeten wintervoorraden van de vlaamse gaai of eekhoorn. Wist je dat de eekhoorn zijn voorraden keurig op rijtjes begraaft? Zo ziet hij maar zelden een vrucht over het hoofd.

9. Eerste generatie dennen

Hier zie je de oudste dennen uit Berkenheuvel. Deze oude bomen bieden de spechten in het bos een mooie plek om eens helemaal lekker 'los te gaan'. Misschien hoor je ze nu wel tikken tegen één van de bomen? Het zou zomaar kunnen. De nestholtes die zo ontstaan, biedt de boommarter in dit deel van het Nationaal Park Drents Friese Wold een welkome plek om een hol te maken.

10. De Stroeten

Dit deel van het Nationaal Park Drents Friese Wold staat bekend als 'De Stroeten'. Het is bij uitstek een plek waar reeën zich prima thuis voelen. De Stroeten als naam zal je waarschijnlijk niet zo veel zeggen, maar het is een geheel van vochtige weilanden met houtwallen er om heen. Wist je dat de houtwallen eigenlijk de voorlopers waren van het huidige prikkeldraad? De houtwallen hielden het vee in de wei, maar daarnaast leverden ze ook sprokkel- en geriefhout voor de kachel. Ook nu nog lopen er runderen in De Stroeten. In het bos loopt sinds kort een nieuw koeienras: de Sayaguesas, een van origine Spaanse koe. Ze houden de open bosdelen ook echt open en daar profiteren de insecten weer van.

11. Landhuis

Aan het eind van de Heidestukken staat het landhuis A.C. van Daalen, de grondlegger van de bossen van Berkenheuvel woonde. Het huis is nog altijd familiebezit.

